

ANKE FEUCHTENBERGER

piirtää ilman kompromisseja

Helsingin sarjakuvafestivaaleilla saatiin tällä kertaa ajankohtainen tuulahdus Euroopasta. Anke Feuchtenberger on nopeasti noussut uuden sarjakuvan eturiviin. Hän kuuluu niihin nykytekijöihin, jotka ovat tutustuneet sarjakuvaan vasta myöhemmällä iällä. "Oman tekemisen huomaaminen sarjakuvamaiseksi oli hämmästyttävä, mutta lapsena sarjakuvia ei todella ollut saatavilla."

PETRI KEMPPINEN

Feuchtenbergerin (s.1963) graafikon ura lähti nousuun yhtenäisen Saksan ensimmäisistä vaaleista. Naisryhmälle vuonna 1989 suunniteltu vaalijuliste toi jonkin verran ääniä ja ennen kaikkea rukkaisti töitä, joiden vastapainoksi Anke löysi sarjakuvan. "Ryhdyin tekemään sarjakuvaa, koska siinä ei tarvinnut tehdä kompromisseja tilaajan vuoksi."

Berliinin muurin murtuminen romutti monen itäsaksalaisen avantgardistin illuusioiden lännestä. Niin kävi myös Ankelle; lisäksi hänen elämänsä osui samaan aikaan kaksi henkilökohtaista mullistusta. "Valmistuin Berliinin taidekorkeakoulusta ja sain poikani juuri niihin aikoihin. Huomasin että ainakin yksi unelmistani oli epätodellinen. Läntinen tasa-arvo oli hurjaa ääriä en pystynyt päättämään omista asioistani yhteiskunnassa vaan olin muiden armoilla. Ja töitä ehdin tehdä vain äisin."

"Olen huomannut että tasa-arvo ei toteudu lastenkaan välillä - koulujen taso vaihtelee sen mukaan miten paljon vanhemmilla on rahaa. Minkälaisia ovat teidän koulunne", hän kysyy.

Anke purki näiden muutoksien synnyttämiä tunteita ensimmäisissä sarjakuvissaan. Tuloksena oli varsin sulkeutunut, yksinäisen naisen ja lapsen maail-

ma, johon nimenomaan miehet tunkeutuvat tekoineen. Se herätti vastakaikua, mutta myös torjuntaa. "Monet miehet ovat sanoneet tuntevansa itsensä epävarmoiksi näitä sarjakuvia lukiessaan", Anke kertoo, ja jatkaa: "Omasta mielestäni naishahmoni ovat nyt alkaneet suhtautua luottavaisemmin ja rohkeammin eteen tuleviin asioihin."

Anken albumeita kustantaa berliiniläinen Jochen Enterprises, jonka talliin kuuluu toinenkin graafisen voiman ja hennon henkilökohtaisuuden yhdistäjä entisestä Itä-Saksasta, meilläkin tunnettu Atak.

Anken tuorein teos on syksyllä 1995 ilmestynyt Mutterkuchen kokoomsalbumi. Kirjan nimeä (Istukka) Anke selittää seuraavasti.

"Sanalla on kaksoismerkitys, jota on mahdollon kääntää. Se on jotain, jota voi aistia äidistä ja kodista, keittiön lämpöä ja tuoksua..."

Demonit ovat tytön paras ystävä

Mutterkuchen-kokoelman tarinoista osa on tuttuja Vieraista kaukaisista maista -antologiasta (Jalava). Kirjan uusimmat tarinat ovat kaksi meillä julkaisematonta satusovitusta. Ensimmäinen on Leider ihre Tochter..., saksalaisen Jörö-Jukka variaatioon perustuva kertomus tyttärestä ja äidistä, jonka Anke on kääntänyt nykyaikaiseksi sukupolvien välisen todella ammottavan kuilun manifestiksi. Toinen on Living Next Door To Alice, oma unenomainen näky Lewis Carrollin Liisa ihmemaassa -sadusta, jota Anke sanoo "ihailevansa ja ymmärtävänsä".

Living Next Door To Alice alkaa toteamuksella "demonit ovat tytön paras ystävä" ja päättyy siihen, että tyttö päättää elänsä väärässä, jonkun toisen unessa. Lukijat ovat ottaneet voimakkaasti kerrotun tarinan ristiäisesti vastaan, mutta Anke itse pitää tulkintanaan kovasti. Omalle pojalleen hän kuitenkin lukee Carrollin satua sellaisenaan "koska satu on niin hyvä että jokaisen lapsen pitää saada itse muovata siitä omat tulkintansa".

Anke on tehnyt veistoksia, teatterilavasteita ja -puvustuksia, joihin hänellä on myös koulutus. Lavastamisella ja kelmikulotteisella tilankäytöllä on hänen mielestään paljon yhteistä sarjakuvan kanssa. Nykyisin hänen aikansa kuluu lähinnä sarjakuvien, julisteiden ja graafisen suunnittelun parissa. Helsingissä ol-
näytteillä muutamia sivuja seuraavasta albumista, joka ilmestyy keuhkesällä

1996. Sen päähenkilö on Hore H., Huora II. Ankelle tyypillinen, komeisiin tukkalaitteisiin sonnustautuva, muuten alaston tyttömainen naishahmo on jäänyt vaille kampausta ja saanut paitarivun päälleen.

Nuoret naiset rohkaisevat

Tällä kertaa Anke ei tee tarinoita itse. "Sijoittamme Huora H:n erilaisiin naisen rooleihin. Toivon, että käsikirjoittaja Katrin de Vries auttaa minua saamaan etäisyyttä aiheisiin niin että pääsisimme eroon käsityksestä, jonka mukaan nainen on pelkkä uhri."

Anken omat vaikutteet tulevat paljolti sarjakuvan ulkopuolelta. Hän mainitsee muun muassa Cindy Shermanin valokuvat, P.J. Harvey'n rockin. Sarjakuvaväyleisön kohtaaminen on kuitenkin vaikuttanut häneen rohkaisevasti. Lukijoissa on paljon nuoria naisia (tämän huomasi myös Helsingissä, jossa Anken uuden albumin ostajien joukossa oli parikymppisten lisäksi muutama viisikymppinen) ja sen vuoksi hän toivoisi naisten tekemien sarjakuvien muuttuvan myönteisempään suuntaan. "Esimerkiksi amerikkalaisessa Twisted Sisters -antologiassa miltei kaikki naiset kuvaavat itsensä uhreina. En väitä etteikö siinä olisi paljon totta mutta sarjakuva olisi myös hyvä väline tarjota myönteisiä ajatusmalleja." ○

